

Bilten

Broj 11, avgust 2011. godine

PREDSTAVNIŠTVO REPUBLIKE SRPSKE

USTANOVA ZA UNAPREĐENJE EKONOMSKE, NAUČNO-TEHNIČKE,
KULTURNE I SPORTSKE SARADNJE IZMEĐU REPUBLIKE SRPSKE
I REPUBLIKE SRBIJE

IZDVAJAMO

DEBIJAN KONFERENCIJA U BANJALUCI
PRODUCENTSKI PROJEKTI TIHOMIRA STANIĆA

PREDSTAVLJAMO: PODRUM MANASTIRA TVRDOŠ
OPŠTINE RS: VIŠEGRAD

PREDSTAVNIŠTVO REPUBLIKE SRPSKE U SRBIJI

Bulevar despota Stefana 4/IV
Beograd, Srbija
Tel: 00 381 11 324 6633
Faks: 00 381 11 323 8633
E-mail: predstavnistvo@predstavnistvorsbg.rs

Sadržaj

U fokusu

Banjaluka centar informatičkog svijeta	3
--	---

Kultura

Još jedna koprodukcija Srbije i Srpske.	4
Producerski projekti Tihomira Stanića	5
Municipijum Skelani	6

Predstavljamo

Podrum Tvrdoš - tradicija manastirskog vinarstva	9
--	---

Turizam

Vitinički Kiseljak	12
------------------------------	----

Opštine RS

Višegrad	15
--------------------	----

U fokusu

Banjaluka centar informatičkog svijeta

DebConf 11, godišnja konferencija eksperata i kompanija iz informacionog sektora koji se bave računarskim operativnim sistemima zasnovanim na Linux platformi, održana je od 24. do 30. jula u Banjaluci.

Generalni pokrovitelj ove svjetski značajne konferencije bila je Vlada RS, a podržali su je i vodeći svjetski brendovi u softverskoj i hardverskoj industriji "Gugl", IBM, "Intel" i "Hjulit-Parkard".

Konferenciji je prisustvovao veliki broj softverskih stručnjaka iz više od 80 država.

Prilikom svečane ceremonije otvaranja Konferencije u Banskom dvoru premijer i predsjednik RS Aleksandar Džombić i Milorad Dodik istakli su da je u posljednje dvije godine Banjaluka uložila velike napore kako bi bila domaćin ove manifestacije.

"Imali smo žestoku konkurenciju i trebalo je da se izborimo sa velikim i moćnim centrima da dobijemo domaćinstvo ove godine. Ova konferencija se svake godine održava na nekom drugom kontinentu. Dakle, tek za četiri godine ponovo će biti u Evropi. Stručnjaci će ovdje pokušati da uporede

svoja znanja i radove, kako bi svijetu ponudili nova informatička rješenja", rekao je Dodik prilikom otvaranja Konferencije.

Ministar nauke i tehnologije Republike Srpske Jasmin

i institucija Srpske razvoju i unapređenju softvera otvorenog koda.

"To je i najbolji pokazatelj volje za prepoznavanje kvaliteta umjesto kvantiteta i usmjerenja ka istraživanju svih modela softverskog razvoja", dodao je Komić.

On je naglasio da softver otvorenog koda pruža i prednosti finansijske prirode.

"Uvjereni smo da će tehnologije koje se baziraju na softveru otvorenog koda pronaći mjesto u okviru `e-srpske`, rekao je Komić.

Predstavnik Udruženja "Diva" iz Tuzle Adnan Hodžić ocijenio je da je "Debian" konferencija bila uspješna i da je za to zaslužna Vla-

da RS.

"Infrastruktura Banjaluke tokom održavanja konferencije bila je bolja nego kada se `Debian` održavao u Njujorku. Ovim smo pokazali svim institucijama u kom smjeru treba da idu kako bi pratili svjetske standarde", rekao je Hodžić.

"Debian" konferencija se prethodnih godina održavala u Argentini, Meksiku, SAD, Kanadi, Norveškoj, Finskoj, Škotskoj, Španiji i Francuskoj, a prošle godine domaćin je bio prestižni Univerzitet Kolumbija u Njujorku.

Komić istakao je da je održavanjem "Debian" konferencije Srpska prepoznata kao prostor koji se ozbiljno bavi izgradnjom informacionog društva.

"Održavanjem Konferencije promovisali smo naša nastojanja da se uključimo u evropske integracione procese. 'Debian' konferencija će obilježiti istoriju RS i Banjaluke i biće posebno značajna referenca", rekao je novinarima Komić.

Prema njegovim riječima, održavanje ove konferencije je izraz potpune podrške predsjednika RS Milorada Dodika

Kultura

Još jedna koprodukcija Srbije i Srpske

Premijera filma "Neprijatelj" u Kozarskoj Dubici

Posljednjih dana jula Kozarska Dubica je bila domaćim svečane projekcije filma "Neprijatelj" u režiji Dejana Zečevića, a po scenariju Đorđa Milosavljevića. Bilo je to premijerno prikazivanje u Republici Srpskoj umjetničkog ostvarenja koje je već pobralo nagrade na više međunarodnih filmskih festivala.

Priznanjima je mogao da se rađuje veliki broj koproducenata jer je realizovan u saradnji producenata kuća "Biberče" iz Srbije, "Maksima filma" iz Hrvatske, "Tivoli filma"

iz Mađarske i "Balkan filma" iz RS, a uz podršku Ministarstva prosvjete i kulture Republike Srpske, Radio-televizije RS, te gradova Banjaluke, Prijedora, Laktaša i Kozarske Dubice.

Filmska radnja odvija se neposredno po potpisivanju Dejtonskog mirovnog sporazuma, a kadrovi su snimani na živopisnim lokacijama Nacionalnog parka "Kozara". Pored autora, glumaca i predstavnika producenata kuća, premijeri je prisustvovao i predsjednik Republike Srpske Milorad Dodik.

Dodik je rekao da svojim prisustvom želi da podrži svaki napor koji se ulaže u razvoj kulture i umjetnosti Republike Srpske. U periodima ekonomske krize to je, nažalost, oblast

koja prva dolazi na udar restrikcija, a individualni talenti, pogotovo u oblasti kinematografije ne mogu da dođu do izražaja bez društvene materijalne podrške.

"Došao sam ovdje da sa Tihomirom Stanićevim i ekipom njegovih brojnih saradnika promoviramo još jedno njegovo vrijedno ostvarenje. Mi smo i ranije u Vladi RS podržavali njegove projekte i to ćemo nastaviti da činimo, jer Tika je svojim velikim doprinosom prvim koracima naše kinematografije to zaslužio", istakao je Dodik.

"Premijera filma 'Neprijatelj' održana je baš u Kozarskoj Dubici jer je u ovom gradu sjedište glavnog producenta. Ovdje će, takođe u produkciji 'Balkan filma', biti sniman i veliki projekat o Jasenovcu, odnosno film o potresnoj subini kozarske djevojčice Dijane Budisavljević", kazao je na konferenciji za novinare Tihomir-Tika Stanić, vlasnik "Balkan filma" i nosilac jedne od glavnih uloga u "Neprijatelju".

Među prisutnima su bili i Filip i Madlena Cepter, a Stanić se u ime udruženih producenata zahvalio kompaniji "Cepter", za konkretnu podršku realizaciji filma, te najavio maršrutu festivala na kojima će učestvovati do kraja godine i za početak septembra njegovog redovnog prikazivanja u bioskopima RS.

Načelnik opštine Kozarska Dubica Nino Jauz, u ime domaćina, izrazio je nadu da će Dubica biti mjesto gdje će se i ubuduće snimati Tikini filmovi. Biće to od velikog značaja, kako za opštinu, tako i za Republiku Srpsku. Istakao da će opština u skladu sa mogućnostima podržati svaki ovakav projekat.

Kultura

Producerski projekti Tihomira Stanića

Tihomira - Tiku Stanića publika u Srbiji i Srpskoj pamti kao televizijskog Aleksandra Obrenovića i pozorišnog Ivu Andrića, kao i po mnogim drugim nezaboravnim ulogama. Ali Tika Stanić bio je i predsjednik Saveza dramskih umjetnika Srbije i umjetnički direktor Narodnog pozorišta RS u Banjaluci. Posljednjih godina, pored stalnog angažmana u Ateljeu 212, sve je prisutnji i kao filmski producent u Srbiji i Srpskoj. U razgovoru za Bilten upitali smo ga otkuda to da je u svim njegovim svestranim aktivnostima uvijek prisutna prekodrinska specijalna veza.

- Jednostavno, dug prema zavičaju nisam mogao da oduzim sve dok je trajao rat i na dnevni red nije došlo ono što sam ja školom i iskustvom naučio. U Banjaluci je krenula sa radom Akademija i već prva generacija studenata glume, koji su, uzgred rečeno, danas već priznati iiskusni glumci, predstavljala je za mene neodoljivu inspiraciju. Probudila je u meni potrebu da igram sa njima i da međusobno razmjenjujemo, kako se to u posljednje vrijeme često kaze, stvaralačku energiju. Naime, njihov entuzijazam i moja svijest o

tome koliko su talentovani, koliko bi mogli i koliko više zaslužuju od onog što im je društvo u tom trenutku moglo da pruži, rezultirali su time da, malo-pomalo, članovi tog ansambla praktično postanemo i Đuza Stojiljković, Svetlana Bojković, Miša Janketić, Petar

Kralj, a zatim Nebojša Dugalić, ja i još neki iskusni i priznati glumci. Bila je to sjajna saradnja, od koje smo svi neizmerno dobili i kao umjetnici i kao ljudi.

Film "Neprijatelj" već je nagrađivan na festivalu Sine-ma siti i na festivalu u Sopotu, a nedavno je u Puli osvojio dvije nagrade kritike. Zašto je poslije svih tih festivalskih uspjeha, premijera održana baš u Dubici, i to prije nego u nekim većim centrima?

- U Beogradu je film prikazan još na Festu i imao je i distribuciju u Srbiji. Za Dubicu smo se odlučili iz više razloga.

Najveći broj ljudi koji je radio na filmu živi u Dubici. Tamo je snimljen skoro kompletan film "Top je bio vreo", a i red je nekako da se značajni kulturni događaji - ako se složimo da je to i naša premijera - ponekad izmjestе iz glavnih gradova i centara. Nadam se da je za moje Dubičane to ipak bio događaj koji će se pamтити duže nego da se odigrao u Banjaluci.

Samo što je "Neprijatelj" izašao pred publiku, u montažu je ušao vaš film "Top je bio vreo" u režiji Bobana Skerlića, koji je po sastavu ekipe premostio Drinu. Da li će taj film opravdati publicitet koji je oko njega stvoren još prije nego što je i počelo snimanje?

- Evo, montaža "Topa" je pri kraju i ja sam uvjeren, a to mi potvrđuju i ljudi koji su do sada prijateljski, stručno i savjetodavno pogledali film, da imamo djelo koje će dosegnuti, ako ne kvalitet romana Vladimira Kecmanovića, po kome je nastalo, a ono bar njegov publicitet. U stvari, mogu već sad da tvrdim da će "Top" biti film visokih umjetničkih i estetskih dometa. Ako bude sreće i para da ga na vrijeme završimo, nadam se da će imati veliki festivalski potencijal i uspjeh.

Vaš sljedeći projekat, kako ste već najavili, biće film po romanu banjalučkog pisca Rajka Vasića. Da li će se u vašoj produkciji i ovoga puta okupiti scenaristi, glumci i ostali filmski stvaraoci iz RS i Srbije?

- Režiju filma "Prsti ludih očiju" ponudio sam Mladenu Matičeviću, i on je oduševljen romanom. Poslije našeg nedavnog razgovora, stekao sam utisak da njegova zamisao kako da uradi taj film u potpunosti odgovara onome što bismo i autor romana i ja kao producent željeli. Biće to opet produkcija Republike Srpske i Srbije, a igraće većinom glum-

ci iz Republike Srpske, gdje će film biti i sniman.

U svojim izjavama za medije često pominjete da imate u planu film "Jasenovac". To je velika, složena i osjetljiva tema, koja već dugo čeka svoga autora i koja traži nemale pripreme. Možete li nam već sada nešto konkretnije reći o tom ambicioznom projektu?

- Zbog filma o Jasenovcu ja sam i osnovao filmsku kuću "Balkan film", i na tom projektu, paralelno sa drugim projektima, radim evo već četiri godine. Svjestan sam odgovornosti i važnosti tog projekta i zato radim polako i oprezno, koristeći iskustvo

koje sam stekao radeći sve dosadašnje projekte. Sve ono dobro, ali i loše kroz šta sam prošao snimajući "Turneju", "Neke druge priče", "Neprijatelja", "Top je bio vreo", "Granice kiše", "Falsifikatora", biće ugrađeno u film o Jasenovcu. Pripreme za realizaciju korak po korak privodimo kraju, ali ništa od toga ne bi bilo da nije bilo podrške Vlade i drugih institucija u Srpskoj i posebno predsjednika Dodika lično. A kada ističem podršku iz RS, onda mislim i na beogradsko Predstavništvo RS. To su vrata na koja sam više puta kucao i svaki put su mi bila otvorena.

Municipijum Skelani

Arheološko nalazište i Muzej u Skelanima, Srebrenica

Odavno je poznato da na području Srebrenice i Skelana postoje ostaci rimske arhitekture. Na ovom području su pri izvođenju raznih zemljanih radova često pronalazeni razni keramički predmeti, dijelovi kamenih skulptura i bordura isklesanih u kamenu, kao i drugih ostataka, i metalnih novčića iz rimskog doba. O tome postoje i zapisi austrougarskog ministra finansija Karla Pača, koji je prije 115 godina, kao zaljubljenik u arheologiju vršio istraživanja i iskopavanja na ovoj teritoriji. Svoje rezultate objavio je u arheološkoj studiji pod naslovom "Iz rimske varoši u Skelanima". Istražio je dvije kasnoantičke bazilike sa velikom nekropo-

Pronađeni spomenici su privremeno smješteni u zgradi škole u Crvici

Kultura

Podni mozaik carske palate

lom i sakupio 80 rimskih kamenih spomenika. Velika poplava Drine zatrpala je te spomenike, koji su ponovo pronađeni u arheološkom istraživanju 2008. godine.

Na inicijativu Narodne biblioteke u Srebrenici, a zahvaljujući iskusnom arheologu Mirku Babiću iz Bijeljine, godine 2008. izvršena su zvanična arheološka istraživanja. Tokom pet nedjelja radovi su izvođeni na četiri lokacije: Zadržni dom, Porta SPC, Baba-Ankina kuća, Brankova njiva. Za kratko vrijeme i sa minimalnim sredstvima, ova arheološka istraživanja dovela su do epohalnih otkrića i pokazala da se na ovom području nalazilo veoma značajno, veliko i razvijeno antičko naselje.

Ispred i iza Zadržnog doma otkriveni su ostaci rimske arhitekture sa 40 kvadratnih metara unikatnih podnih mozaika jedinstvenih na Balkanu. Mr Mirko Babić misli da je pronašao centralnu vijećnicu rimskog municipijuma iz prvog vijeka a profesor Đorđe Janković iz Beograda tvrdi da se radio o carskoj palati. G.

Mirko Babić pronašao je neke od najvrjednijih dokaza evropske civilizacije na ovim prostorima, ali i dokaze da su Skelani bili izuzetno značajan, razvijen i bogat centar. Skelani su u vrijeme Rimskog carstva bili središte istočne regije provincije Dalmacija. Treći pronalazak je stećak prizmastog oblika promjera 205 puta 100 cm iz srednjeg vijeka. Na zelenom škriljcu prikazani su luk i strijela.

Pronađeni spomenici su iz tri različita perioda. Na dubini od 80 do 180 cm pronađen je čitav jedan novi svijet koji svjedoči o evropskoj kulturnoj baštini na ovim prostorima. Otkriven je najveći očuvani rimski podni mozaik na Balkanu, a vjerovatno i u Evropi. Sadrži mozaičke slike i ornamente fantastičnog kolorita. Da se radilo o moćnom centru, potvrđuje i otkriće da je centralna vijećnica imala neku vrstu podnog grijanja.

Cijeneći značaj ovog otkrića, Ministarstvo prosvjete i kulture RS, u saradnji sa Narodnom bibliotekom Srebrenica organizovalo

Kultura

Mitski orao

je u proljeće 2009. godine u Banjaluci stručni skup pod nazivom "Regionalna konferencija o arheološkom istraživanju rimskog municipijuma Skelani, Srebrenica. Naučno-istraživački i turističko-razvojni projekat".

Sa tog skupa objavljen je i Zbornik radova. Od obimne fotodokumentacije nastale u toku iskopavanja priređena je bogata izložba koja je bila postavljena u Banjaluci, zatim u Srebrenici, Bajinoj Bašti i Trebinju.

Vlada Republike Srpske je iz razvojnog programa obezbijedila milion KM za nastavak istraživanja i za izgradnju muzejskog kompleksa, koji će se sastojati se od muzejsko-arheološke zbirke, doma kulture, hotela, biblioteke i otvorene scene za predstave.

Ocijenivši ovo arheološko nalazište kapitalnim naučno-kulturnim otkrićem, Narodna skupština Republike Srpske je područje Skelana proglasila spomenikom od izuzetnog značaja za Republiku Srpsku. Na osnovu toga Vlada RS u junu 2010. godine formirala je Arheološki muzej Municipium Malvesiatium Skelani, republičku javnu ustanovu kulture kao centralnu muzejsku ustanovu za upravljanje zaštićenim područjem arheološkog kompleksa Skelani.

Kako je izgradnja moderne zgrade muzeja u centru Skelana tek u planu, pronađeni kamenni spomenici, kao i sitni arheološki materijal, trenutno su smješteni u zgradi škole u Crvici, pet kilometara udaljenoj od Skelana.

Urađen je projekat za izgradnju muzejskog objekta koji treba da obuhvati centralno nalazište sa mozaicima, što treba da ga zaštiti od atmosferskih uticaja i propadanja, a u drugom dijelu čuvaće se pronađeni spomenici i drugipredmeti te izgraditi prostorije za ostale sadržaje neophodne za ovakvu ustanovu. Projekat je prošlog ljeta promovisan u srebreničkoj Narodnoj biblioteci.

Pošte Republike Srpske u junu prošle godine štampale su poštansku markicu Municipium Skelani čime se ovo nalazište promoviše u svijetu.

Mještani Skelana radoznalo prate sve što se zbiva u njihovom mjestu, nesebično nude pomoć stručnjacima i nadaju se da će ova izuzetna otkrića pobuditi pažnju šire javnosti i doprinijeti razvoju turizma u dolini Drine i ovog mjesta koje je prije 20 vijekova bilo moćan centar rimskih imperatora, a već decenijama narod odavde se iseljava zbog zapostavljenosti, izolovanosti i siromaštva.

Spomenik posvećen Jupiteru

Predstavljamo

Podrum Tvrdoš - tradicija manastirskog vinarstva

U jednoj prastaroj epskoj narodnoj pjesmi pominje se manastir Tvrdoš i njegovi podrumi, odnosno manastirske izbe ispunjene vinom. U tamnim vremenima poslije propasti srpske srednjovjekovne države, srpski monasi su u manastirima očuvali klicu srpske duhovnosti i kulture, pa i tradiciju srpskog vinarstva. Isto kao i u čitavoj Evropi, uostalom, i u našem vinarstvu najveće zadatke za prenošenje znanja o uzgajanju vinove loze i proizvodnji vina pripadaju monaštvu. Mnoge slavne vinarske kuće Francuske, Italije, Španije i Njemačke nastale su na starim manastirskim posjedima ili kao

nastavljači njihove tradicije. Brojni su i srpski manastiri koji su vinarski ugled sačuvali do današnjih dana: Visoki Dečani, Ljubostinja, Tvrdoš.

Spoj starog i novog

Monaši manastira Tvrdoš započeli su prije desetak godina novo poglavlje u priči o manastirskom vinarstvu kod nas. Preuzeli su brigu nad vinovom lozom u

Trebinjskom polju, gdje su stari zasadi vranca smješteni na 70 hektara površine i podigli čak 60 hektara mladih vinograda u Popovom polju.

Danas manastir ima dva podruma. U starom Kamenom podrumu iz 15. Vi-

jeka, u stoljetnim hrastovim bačvama sazrijeva vranac, a samo desetak metara dalje, uz

Predstavljamo

samu Trebišnjicu, ukopan je novi podrum opremljen najsavremenijom tehnologijom, ali savršeno uklopljen u postojeći kompleks.

Moderna tehnološka rješenja uključuju i gravitacioni transport vina tokom procesa prerade, što omogućuje visinska razlika između različitih nivoa podruma.

Kamen, suvina, sunce, vjetrovi

Vrelo ljeto i blage zime, izrazito submediteranske klime, kamenito tlo natopljeno najplodnijim zemljištem, stvaraju idealne uslove za rađanje vina, koje se cijedi iz kamena i suvine, ali i iz sun-

ca i vjetrova koji se sudaraju iznad Trebinja, hujeći sa planina i mora istovremeno. Trebinjsko i Popovo polje su izrazito plodna kraška polja nastala spiranjem zemljišta s okolnih brada. Nekadašnje šume iskrčene su najvjerovatnije u vrijeme vladavine Mlečana, a i kasnije u austrougarsko doba, pa je vremenom erozija nanijela sve plodno zemljište u Trebinjsko i Popovo polje.

Vranac i žilavka se ovdje rađaju vijekovima, a uz njih zasađeni su i šardone, merlo, kaberne i sira. To omogućava i spajanje autohtonog i internacionalnog, tradicionalnog i modernog, što vinima Tvrdoš daje i dodatni kvalitet.

Kaberne sovinjon

Odlikuju ga upečatljive arome tamnog šumskog voća, sa mirisnom notom žalfije i diskretnim čokoladnim tonovima u pozadini. Ukus je voćno-začinski, a osvježavajuće kiseline podsjećaju na svježe brusnice. U završnici ostaje voćna svježina. Vino je idealno za tradicionalnu srpsku trpezu.

Vranac

Klasičan vranac Petropavlovskog polja ima prepoznatljivu aromu suvih brusnica i prijatnu notu prepečenog hljeba. Ukus je veoma osvježavajući, sa rezantnim tonovima svježeg bobičastog voća. Kise-

Predstavljamo

line su žive i treperave i traju do same završnice, u kojoj se prepoznaje čist ukus zrele višnje.

Žilavka

Višeslojne arome žilavke sačinjavaju tonovi vinogradarskih breskvi, kivija i meda, uz jednu autentičnu mineralnu notu, koja podsjeća na vlažan kamen. Tekstura vina je glatka, prošarana mednim nijansama. Ukus je energičan, a kiseline su potpuno stopljene sa tonovima voća. Završnica je sočna, produžena.

Izba

Mirisni tonovi suvih šljiva i brusnica ovog vina upotpunjeni su začinskim notama koje podsjećaju na nanu i žalfiju. Vino je mekano, kiseline su žive, voćnog karaktera, tanini zaokruženi. U završnici ukusa se prepoznaje suvo crveno voće, sa blagom notom oraha.

Lozovača

Rakija manastira Tvrdoš - lozovača proizvodi se na tradicionalni hercegovački način, destilacijom preradevina grožđa vrhunskih hercegovačkih sorti. Tradicionalan način destilacije, kao i čuvanje u uslovima starih manastirskih podruma daju ovoj rakiji zaokružen i kompletan sadržaj. Ova lozovača se od ostalih razlikuje po svom specifičnom ukusu, koji je rezultat tradicionalne destinacije, posebnog odabira sorti grožđa, kao i uslova u kojima se čuva.

Izjava Tihomira Kuduza, direktora Podruma Tvrdoš

Ovih dana smo uspješno završili i naš prvi izvoz vina u Australiju, a pripremamo se da već drugi put izvezemo vino u Kinu.

Što se tiče investicija, završili smo jedan veliki investicioni projekat, a to je obnova starog manastirskog podruma. Kupljene su barik bačve od francuskog hrasta, u koje je smješten vranac iz berbe 2010.

Stari podrum je opremljen i velikim drvenim bačvama za odležavanje vina, kapaciteta 5 t, a koje su napravljene od čuvenog slavonskog hrasta kitnjaka.

U starom podrumu privremeno je smještena i degustaciona sala, u koju može da stane 30-ak turista, a u toku je izgradnja novog podruma sa degustacionom salom u koju će moći da stane i do 50 gostiju.

Tihomir Kuduz, direktor Podruma Tvrdoš

Turizam

Vitinički Kiseljak

Devet mineralnih izvora podno Majevice

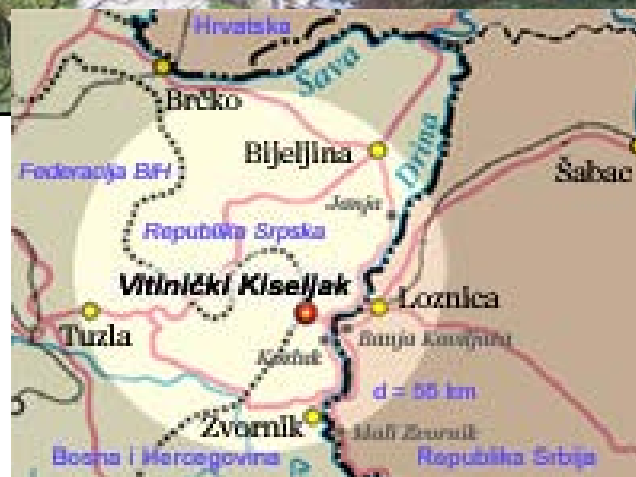
Pitomo, urbano naselje, Vitinički Kiseljak smješteno je na obroncima Majevice, na nadmorskoj visini od 240 metara. Asfaltnim putem dugim šest kilometara Kiseljak je spojen sa magistralnim putem Zvornik–Loznica–Bijeljina.

Priroda je ovdje iz sebe iznjedrila i podarila svu svoju moć i ljepotu. U podnožju živopisnih brežuljaka planine Majevice, prepunim raznovrsnog biljnog i životinjskog svijeta, uz apsolutnu čistoću vode i vazduha u gornjem toku male rijeke Jasenice, u centralnom dijelu

naselja izvire devet, po kvalitetu, kapacitetu i ljekovitosti različitih mineralnih voda, jedinstvenih u Evropi.

Vode su pronađene i obrađene krajem 19. i početkom 20. vijeka, a imenovane su po redoslijedu pronalaska i obrade izvora od jedan do devet.

Analizom kvaliteta 1954. utvrđeno je da ove vode sadrže kalijum, natrijum,

litijum, kalcijum, stroncijum, barijum, magnezijum, gvožđe, aluminijum, mangan, hlor, sumpornu kiselinu, bornu i fosforu kiselinu, kremenu kiselinu i organske supstance, kao i trag mravlje kiseline.

Turizam

Grupa autora sa zborničkog Tehnološkog fakulteta i banjalučkog Prirodno-matematičkog fakulteta 2010. godine izvršila je karakterizaciju mineralnih izvora Vitiničkog Kiseljaka. Ispitivanja su potvrdila rezultate dobijene 1954. i preporučila njihovu upotrebu u terapijske svrhe za tegobe želuca, hronične upale disajnih organa, bolesti metabolizma, dijabetesa, gastritisa i hroničnih ulkusa, bolesti žuči i žučnih puteva, bubrežnih bolesti i kamenca, malokrvnosti, bolesti krvotoka i srčanih oboljenja.

Na hiljade je ljudi koji već više od stotinu godina koriste blagodarnost ovih voda i koji su na osnovu iskustva ne skrivaju svoju vrlo povoljnu ocjenu o njima.

U Kiseljaku su dobri domaćini, vrijedni ljudi širokog srca, spremni da ugoste svakog posjetioca. U lijepo opremlje-

nim kućama sa apartmanima i sobama za sve koji žele duži boravak u Kiseljaku, gosti će, pored tople atmosfere i domaće kuhinje, naići i na gostoprinstvo mještana.

Nedaleko od Kiseljaka (10 km) nalazi se i manastir Tavana iz 13. vijeka sa crkvom Svete trojice.

Apsolutna čistoća vode i vazduha, kao i broj pacijenata, najbolji su putokaz za društvo i nauku kako i gdje treba pružiti pomoć da se ovaj dragocjeni dar prirode što bolje iskoristi i oživi sa svim svojim kapacitetima.

Izvori koji su dobili nazive po redoslijedu pronalaska i obrade, od 1 do 9 (Jedinica, Dvojka...), grupisani su na relativno maloj površini. Osam ih je duž glavnog puta na razdaljini od 450 m između krajnjih tački (Devetka - Jedinica). Trojka je udaljena oko 450m od najbližeg izvora (Jedinica).

1 - Jedinica

Izvor, poznat i pod nazivom "Andrina voda", pronađen je početkom 19. vijeka. U neposrednoj blizini, pedesetih godina, otkriven je novi izvor sličnih svojstava. Novi izvor se danas više koristi. Voda je lako mineralizovana. Pije se kao svježa stona mineralna voda. Hladna, bistra i slanog ukusa.

2 - Dvojka

Izvor je velikog kapaciteta i njegova voda je dosta mineralizovana. Efikasno djeluje kod stomaknih oboljenja, disajnih problema, oboljenja krvotoka, oboljenja srca i krvnih sudova. Voda je hladna i bistra. U neposrednoj okolini izvora osjeća se miris sumpora. 70-ih godina prošlog vijeka postojao je objekat gdje je ova voda flaširana i razvožena u užoj okolini uglav-

Turizam

nom za potrebe ugostiteljskog sektora.

3 - Trojka

Ovaj izvor nazivali su još i Begova voda. Zbog konfiguracije zemljišta izvor je trenutno nepristupačan. Voda je izuzetno prijatnog ukusna, hladna i osvježavajuća. Dobra za poboljšanje apetita.

4 - Četvorka

Izvor je poznat i pod imenom Voda djevica. Efikasna je za liječenje disajnih problema. To je pitka, hladna i blago za mućena voda.

5 - Petica

Kako se pokazala uspjehom za liječenje bubrežnih bolesti (kamenca i pjeska u bubregu), ova voda se naziva i Bubrežna voda. Izvor je vrlo malog kapaciteta, a njegova voda bistra.

6 - Šestica

Ovaj izvor je dobio ime i voda za srce jer su mještani i posjetioci uvjereni da blagotvorno djeluje kod osoba koje imaju probleme vezane za srčani aparat i krvotok. Laboratorijski nije mnogo ispitivana. Izvor je veoma malog kapaciteta, a njegova voda bistra.

7 - Sedmica

Ova voda se još naziva i Voda za oči. Izvor je poznat i pod nazivom voda za oči jer su se mještani i posjetioci uvjeri-

li da je korisna za osobe koje imaju probleme sa vidom i očima. Laboratorijski nije mnogo ispitivana. Izvor je malog kapaciteta, a njegova voda veoma bistra.

8 - Osmica

Izvor je prilično velikog kapaciteta. Njegova voda pomaže u liječenju bolesti vezanih za probavni aparat. Izvor je velikog kapaciteta, a njegova voda bistra, ukusna i hladna.

9 - Devetka

Izvor je izuzetno velikog kapaciteta. Voda je prilično mineralizovana. Sadrži veliki procenat hemijskog elementa litijuma. Terapijska moć se naročito pokazala kod osoba sa kožnim oboljenjima. Zagrijavanjem na temperaturu 35-40°C pokazala se efikasnom za liječenje izvjesnih oblika reumatizma. Voda je bistra, hladna, slanog ukusa.

U Vitiničkom Kiseljaku mogu se razvijati zdravstveni, sportsko-rekreativni i lovni turizam.

Zdravstveni turizam zahvaljujući poznatom ljekovitom dejstvu kiseljačkih mineralnih voda, sportsko-rekreativni turizam zahvaljujući čistosti i ekološki očuvanoj okolini i lovni turizam zahvaljujući raznovrsnoj lovnoj divljači.

Kiseljačani su trenutno usmjereni na zdravstveni turizam. Smještaj je organizovan isključivo u privatnim kućama s obzirom na to da u Kiseljaku ne postoji nijedan turistički (društveni ili privatni) objekat.

Turistički period počinje drugom polovinom mjeseca juna pa sve do kraja mjeseca avgusta, u vrijeme školskih raspusta i ljetnih godišnjih odmora.

Tokom sezone posjetioci borave u naselju nekoliko sedmica, koliko je potrebno da piju odgovarajuće mineralne vode.

Opštine RS

Višegrad

Opština Višegrad obuhvata prostornu cjelinu površine 448 km². Nalazi se u istočnom dijelu Republike Srpske i Bosne i Hercegovine i granična je opština sa Republikom Srbijom.

Višegrad je komunikacijski dobro povezan sa većim i manjim centrima u zemlji. Nalazi se na magistralnom pravcu M5 Sarajevo–Užice. Putnom komunikacijom preko

porodici Pavlović, pod čijom upravom je bio i srednjovjekovni grad Dobrun, koji je nastao prije Višegrada. Po turskim izvorima, 1544. godine grad osvaja Osman-paša. Grad ostaje pod turskom vlašću sve do Berlinskog kongresa 1878. godine, kada Bosnu i Hercegovinu dogovorom svjetskih sila preuzima, a kasnije i anektira, Austrougarska monarhija. Dolaskom Austrougarske Vi-

Užica povezan je sa Beogradom, preko Rogatice sa zapadnim dijelovima BiH, a preko Foče sa Jadranskim morem.

U pisanim dokumentima Višegrad se prvi put pominje 1433. godine, i u to vrijeme je pripadao srpskoj vlastelinskoj

šegrad dobija konture gradske sredine: gradi se vodovod, uvode se zemljišne knjige i grade uskotračna pruga i javne građevine.

Kroz Višegrad je do 1970. godine prolazila uskotračna pruga Beograd - Sarajevo. Da-

nas je u turističke svrhe obnovljen njen dio kroz Šargan - čuvena "Šarganska osmica" u Srbiji. Polovinom 2010. godine je završena rekonstrukcija ove pruge do Višegrada.

- Površina: 448 km²
- Procjena broja stanovnika: 13 500
- Gustina naseljenosti: 30 st/km²
- Klima: umjereno kontinentalna
- Geografski položaj:
 - sjeverna geografska širina, 43° 47' 7";
 - istočna geografska dužina, 19° 17' 35".

Prirodni resursi

Osnovne prirodne resurse na području opštine čine šume i vode. Najveći dio teritorije opštine otpada na šumsko zemljište (60%). Najzastupljeniji su bukva, hrast, bijeli i crni bor, cer, omorika, grab i smrča. Dio zemljišta predstavljaju šikare i goleti i planiran je za pošumljavanje.. Ostalo su pašnjaci, livade, voćnjaci i vrtovi.

Opština je bogata površinskim vodama - rijeke Drina, Rzav i Lim), a na njenom

Opštine RS

Panorama Višegrada

području se nalaze i dva vještačka akumulaciona jezera dužine 84 km. Drina, Rzav i Lim imaju brojne pritoke: Kuka, Pasiji potok, Rijeka, Banjski potok, Kosovski potok, Jagodinski, Veletovski, Dubovički potok i Osojnički potok.

Na području opštine nalazi se izvor termalne vode. Analize pokazuju da su vode Višegradske banje stalnog i ujednačenog hemijskog sastava. Termalne vode ove banje stare su oko 40.000 godina i na površinu izbijaju sa dubine od 180 m. Voda u izvorima je slabo mineralna i odlikuje se visokom radioaktivnošću, što je čini ljekovitom. Stepenn radioaktivnosti Višegradske banje je terapijski optimalan i nema mogućnost eventualnih

štetnih dejstava. Zbog labilnosti radioaktivnih elemenata voda banje se može koristiti samo na izvoru, tj. nije moguće flaširanje. Vode Višegradske banje su jedine ovog tipa u Bosni i Hercegovini.

Na prostoru opštine Višegrad postoje značajna nalazišta minerala i nemineralna. Potencijalna mineralna sirovinska područja zauzimaju oko 27.530 ha, i to:

- magnezit - 3.320 ha
- niklonosna željezna ruda - 1.250 ha
- krečnjak - 11.870 ha
- eruptivne stijene - 8.940 ha
- termalne vode - 2.150 ha

Nalazišta nikla u svijetu je sve manje, a potražnja za niklom biće sve veća u nared-

nih 20-30 godina. Iskustva u nekim drugim zemljama, međutim, govore da eksploatacija nikla ima negativne posljedice po zdravlje ljudi i stanje bilnog i životinjskog svijeta u širem okruženju rudnika.

Grad Višegrad i okolina imaju odlike umjereno-kontinentalne klime, dok na područjima veće nadmorske visine vlada planinska klima. Najveći vrh na području opštine je Veliki Stolac sa nadmorskom visinom od 1675 m, dok se gradsko jezgro nalazi na 299 m nadmorske visine.

Obrazovanje

Boravak i predškolsko vaspitanje i obrazovanje djece predškolskog uzrasta orga-

Opštine RS

nizovan je u javnoj ustanovi Dječije obdanište "Neven". Objekat u kojem se odvija vaspitno-obrazovni rad ispunjava sve prostorne i sanitarne uslove za smještaj djece.

Osnovno obrazovanje stiče se u Osnovnoj školi "Vuk Karadžić". Osim matične škole u Višegradu, OŠ "Vuk Karadžić" ima organizovan rad područnih odjeljenja u tri mjesne zajednice: Dobrun, Prelovo i Međeđa, te područnu školu u Kopačima - Novo Goražde, sa područnim odjeljenjem u mjestu Podkozara.

Na području opštine Višegrad djeluje Srednja škola "Ivo Andrić", sa nastavom organizovanom u četiri smijera: gimnazija, mašinstvo i obrada metala, ugostiteljstvo i turizam, ekonomija i trgovina,

dok se u područnom odjeljenju u Ustipraču obrazuju turistički tehničari. Srednja škola u svom sastavu ima biblioteku i čitaonicu. Trenutno najveći problem predstavlja nedostatak fiskulturne sale.

U 2005. godini Univerzitet "Sinergija" iz Bijeljine otvorio je u Višegradu Poslovni fakultet, na kojem se obrazuje 250 studenata. Fakultet nije upisivao nove studente 2010/2011. godine.

Kultura

U zgradi Doma kulture izgrađenoj poslije Drugog svjetskog rata djeluju Dom kulture, Gradska galerija i Narodna biblioteka "Ivo Andrić".

Dom kulture je ustanova od posebnog značaja za Opštinu

Višegrad. Program aktivnosti ove ustanove obuhvata:

- kulturno-obrazovnu djelatnost;
- scensko-muzičku djelatnost;
- prikazivanje filmova i filmsku djelatnost i
- manifestacije iz oblasti kulture (kulturna manifestacija "Višegradska staza" i ostale).

Gradska galerija osnovana je 1996. godine i izlaže u dva izložbena prostora, u Višegradu i Dobrunu. Stalna postavka u Dobrunu sadrži stotinu dvadeset slika, grafika i crteža, dok postavka u Gradskoj galeriji broji tri stotine osamdeset slika, grafika, crteža i skulptura, što predstavlja bogat fond od pet stotina eksponata različitih likovnih tehnika.

Struktura zemljišta opštine Višegrad

Poljoprivredno zemljište	13.613 ha
Oranice	3.165 ha
Voćnjaci	1.944 ha
Livade	5.703 ha
Pašnjaci	2.801 ha
Šumsko zemljište	29.121 ha
Neplodno zemljište	2.162 ha
Struktura šumskog zemljišta	
Visoke šume	15.817 ha
Izdaničke šume	812 ha
Golet za pošumljavanje	324 ha
Neproduktivne površine	815 ha
Vodeni tokovi	Drina, Rzav, Lim
Vodne akumulacije	Višegradsko jezero cca 1070 ha
Vegetacija	Bukva, hrast, sladunac i cer, kitnjak, jela, Pančičeva omorika, grab, smrča, crni bor
Rude	Krečnjaci, mangan, nikl, željezo, magnezit, azbest

Opštine RS

Narodna biblioteka "Ivo Andrić" raspolaže sa preko 40.000 knjiga i drugih publikacija. Dragocjen dio je i Spomen zbirka književnika i nobelovca Ive Andrića, koja broji više od 500 naslova i periodičnih publikacija, na preko 30 stranih jezika.

Od kulturnih manifestacija izdvajaju se Međunarodni folklorni festival, Višegradska staza i Međunarodno likovno saborovanje.

U Višegradu djeluju i tri kulturno-umjetnička društva: Srpsko sokolsko društvo "Soko - Dobrun", Srpsko sokolsko društvo "Kralj Petar Ujedinitelj" i KUD "Bikavac".

U opštini Višegrad djeluje Radio-televizija Višegrad. Osnovna djelatnost Radio Višegrada je proizvodnja i emitovanje radio programa.

Radio Višegrad priprema program u prostoru koji ne zadovoljava uslove rada ove informativne kuće. Pored

Višegradska staza - recital na Čupriji

predajne tehnike, potrebno je obnoviti i dotrajalu emisionu i studijsku tehniku i iznaći mogućnost ponovnog uvođenja informisanja putem televizije.

Sport

Opština Višegrad ima povoljne uslove za razvoj sporta i rekreacije. Na području opšti-

ne trenutno su aktivni sljedeći sportski klubovi: fudbalski klub "Drina - HE", košarkaški klub "Varda - HE", ženski odbojkaški klub "HE na Drini", džudo klub "Višegrad", karate klub "Drina", streljački klub "Drina", šahovski klub "Drina", Planinarsko društvo "Stolac", veslački klub "Jedrina" i moto klub "POWER". U Višegradu je sjedište Veslačkog saveza RS i Veslačkog saveza BiH.

Opština Višegrad raspolaže gradskim fudbalskim igralištem sa travnatim terenom, atletskom stazom i tribinom. Sportisti i građani koji se rekreativno bave sportom imaju na raspolaganju i modernu sportsku dvoranu sa 1.200 mjesta za sjedenje, te Sportski centar "Ušće", sa dva otvorena terena za rukomet i mali fudbal, košarku, odbojku i tenis.

U klubovima je angažovano oko 650 sportista, a najmasovniji klubovi su: košarkaški klub "Varda-HE",

Most Mehmed-paše Sokolovića je 2007. godine stavljen na listu Uneska

Opštine RS

HE Višegrad

fudbalski klub "Drina-HE", odbojkaški klub "HE na Drini" i karate klub "Drina".

Turistički potencijal i infrastruktura

Prije raspada bivše Jugoslavije Višegrad je bio atraktivno tranzitno turističko mjesto. Nalazio se na veoma frekventnom dubrovačkom turističkom pravcu, kojim su turisti iz Srbije putovali za Dubrovnik i Jadransko more. Posljednjih nekoliko godina broj turista u tranzitu bilježi rast.

Od 2003. godine broj registrovanih dolazaka turista u Višegrad oscilira, dok broj noćenja konstantno raste, naročito broj noćenja stranih turista. Najviše dolazaka je registrovano tokom 2005. godine (8.310), a najveći broj noćenja u 2009. godini (27.339). Prosječno vrijeme zadržavanja turista je tri do četiri dana.

Izgradnjom turističke pruge Mokra Gora - Višegrad, Višegrad dobija novu šansu, posebno ako se uzme u obzir da "Šargansku osmicu" godišnje posjeti više desetina hiljada stranih turista. Jednu trećinu turista čine gosti iz inostranstva i to uglavnom iz Japana, Engleske, Njemačke, Austrije i drugih zemalja u kojima postoje organizovane grupe ljubitelja starih muzejskih željeznica.

Najznačajniji ugostiteljski objekti u opštini Višegrad su hotel "Višegrad" i rehabilitacioni centar "Vilina vlas" u Višegradskoj banji. Hotel "Višegrad", raspolaže sa 50 ležaja, dok rehabilitacioni centar "Vilina vlas" ima 150 ležaja, zatvoreni bazen sa toplom radioaktivnom vodom i medicinske uređaje za liječenje i rehabilitaciju. Rehabilitacioni centar je u državnom je vlasništvu. Moteli "Tomiks", "Okuka" i

"Aura" raspolažu sa ukupno 55 ležaja.

Na teritoriji opštine Višegrad nema registrovanih smještajnih kapaciteta u seoskim domaćinstvima.

Opština Višegrad planira da unapređuje komunalnu i turističku infrastrukturu, kao i da opremi objekte uslužnim sadržajima, kako bi se što bolje iskoristili kapaciteti kojima raspolaže. Kao prvi korak u tom pravcu snovana je Turistička organizacija Višegrad.

Poljoprivredni potencijali i proizvodi

Poljoprivredno zemljište obuhvata 13.613 ha, od toga je 3.165 ha oranica, 1.944 ha voćnjaka, 5.703 ha livada i 2.801 ha pašnjaka. Šume zauzimaju 29.121 ha, dok 2.162 ha otpada na neplodno zemljište (goleti).

Poljoprivredno zemljište na području opštine Višegrad karakterišu znatno izražen nagib terena i plići do srednje duboki profili sa nešto manjim sadržajem humusa i povećanom kiselošću. Zemljište se većim dijelom ne obrađuje, zapušteno je i zakorovljeno, ali kao takvo ostalo je zaštićeno od infekcija, kontaminacija i degradacija (80 odsto zemljišta se ne tretira nikakvim hemijskim sredstvima).

Poljoprivredna proizvodnja na području opštine je ekstenzivna.

Voćni zasadi su stari i zapušteni. Stočni fond na području opštine je skroman, objekti su zastarjeli, a loš je i pasminski sastav stoke.

Opštine RS

Poljoprivredni proizvođači ne raspolažu adekvatnom mehanizacijom i dovoljnim brojem poljoprivrednih mašina i priključaka. Višak svojih proizvoda prodaju na zelenoj pijaci. Nema organizovanog otkupa niti otkupnih stanica, kao ni organizovane prerade.

U strukturi biljne proizvodnje najzastupljenije su šljiva, jabuka, malina i kruška.

U ratarstvu dominira proizvodnja krompira (47,62%), zatim slede žitarice: kukuruz (28,57%) i pšenica (26,19%). Znatno manje se proizvode ječam i djetelina. U strukturi stočarstva dominiraju proizvođači koji uzgajaju krave za proizvodnju mlijeka (80,95%). Prosječna godišnja proizvodnja mlijeka po kravi je 2,694 l. Ovčarstvom se bavi 76,19% ispitanika, a prosječan broj ovaca po farmi je 19,16 grla. Peradarstvom se bavi 57,14% ispitanika, a svinjogojstvom 45,24%. Prosječan broj svinja po farmi je 4,37. Registrovanih poljoprivrednih gazdinstva ima 168, s tim što se njihov broj konstantno povećava.

Prirodno i kulturno-istorijsko nasljeđe i njegova zaštita

Najznačajnije prirodno nasljeđe je rijeka Drina i njen kanjon.

Rijeka Drina je duga 346 km i pripada crnomorskom slivu, a nastaje spajanjem reka Tare i Pive kod Šćepan Polja (nadmorska visina 470 m). Slivno područje obuhvata jugozapadni i zapadni dio Sr-

bije, sjeverni dio Crne Gore i istočni dio Republike Srpske. Veće pritoke sa lijeve strane su: Sutjeska, Bistrica, Prača, Drinjača i Janja, a sa desne: Čehotina, Lim, Rzav, Ljuboviđa i Jadar. Drina je najveća pritoka rijeke Save u koju se

Tomislav Popović, načelnik opštine

uliva u blizini Sremske Rače (81 m).

Specijalno lovište "Kamenica" je stanište rijetkih vrsta životinja, a posebno je značajno kao stanište divokoze (lat. Rupicapra), koja je ovdje autohtona vrsta, i mrkog medvjeda (lat. Ursus Arctos). Površina lovišta je 3.842 ha.

Lovište "Panos" je stanište vrlo rijetkih orlova (lat. Aquilae). Površina lovišta je 38.488 ha.

Lovištima upravlja Šumsko gazdinstvo "Panos".

Kao veoma rijetke i zaštićene biljne vrste vezane za ovo područje izdvajaju se:

- Pančičeva omorika (lat. Picea omorika), endemska i reliktna crnogorična vrsta;

- Vilina vlas (lat. Adiantum capillus veneris), vrlo specifična vrsta paprati koja raste oko termalnih izvora u Višegradskoj banji.

Kulturno-istorijsko spomenici

- Most Mehmed paša Sokolović iz 1587. Godine - UNESCO (World Heritage list)
- Manastir Dobrun iz XIV vijeka
- Ostaci starog grada Pavlovine (Markova kula)
- Ostaci starog grada Dobruna
- Srednjovjekovni stećci na lokalitetima Velike i Male Gostilje
- Hamam u Višegradskoj banji iz XVI vijeka
- Veletovska kula
- Pisana stijena u Žljebu
- Spomen-kuća Ive Andrića
- Spomen-učionica Ive Andrića
- Zgrada bivšeg Lotikinog hotela
- Uskotračna pruga Višegrad - Vardište i zgrada bivše željezničke stanice

Kulturno-sportske i druge manifestacije

- "Višegradska staza" kulturna manifestacija posvećena uspomeni na život i djelo Ive Andrića, koja se održava od 1976. godine
- Međunarodno likovno saborovanje
- Međunarodni festival folklor

Opštine RS

- Božićni turnir u malom fudbalu
- Memorijalni karate turnir "Vidoje Andrić"
- Proslava Velike Gospojine
- Skokovi s Višegradskom ćuprije
- Drinska regata - Višegrad
- Memorijalni košarkaški turnir "Rade Stanimirović"
- Memorijalni turnir u malom fudbalu
- Sajam meda

Industrijske i slobodne zone

Opština Višegrad je planirala izgradnju poslovne zone. U tu svrhu je kupljeno zemljište u Dobrunu površine 24.824 m², sa objektima površine 2.203 m².

Identifikovane industrijske zone regulacionim planovima opštine su Industrijska zona Črnča, Dušče i Okrugla.

Proces registracije

Registracija fizičkih lica – preduzetnika, odvija se u Odjeljenju za privredu i društvene djelatnosti proces registracije traje dva-tri dana, dok je za registraciju preduzeća, privrednih subjekata - pravnih lica nadležan Okružni pri-

Manastir Dobrun iz XIV vijeka

vredni sud Sokolac. Registracija traje najduže jedan mjesec.

Postojeći značajni investitori/ industrijski kapaciteti

Po kategorizaciji razvijenosti Vlade RS, opština Višegrad spada u srednje razvijene opštine.

Prije posljednjeg rata opština je imala dinamičan društveno-ekonomski razvoj sa izuzetno razvijenom metalnom, hemijskom, tekstilnom i drvoprerađivačkom industrijom ("Unis-Usha" a.d., "Matagal gas" a.d., "Nirs-Terpentin" a.d., "Napredak" a.d., "Varda" a.d.).

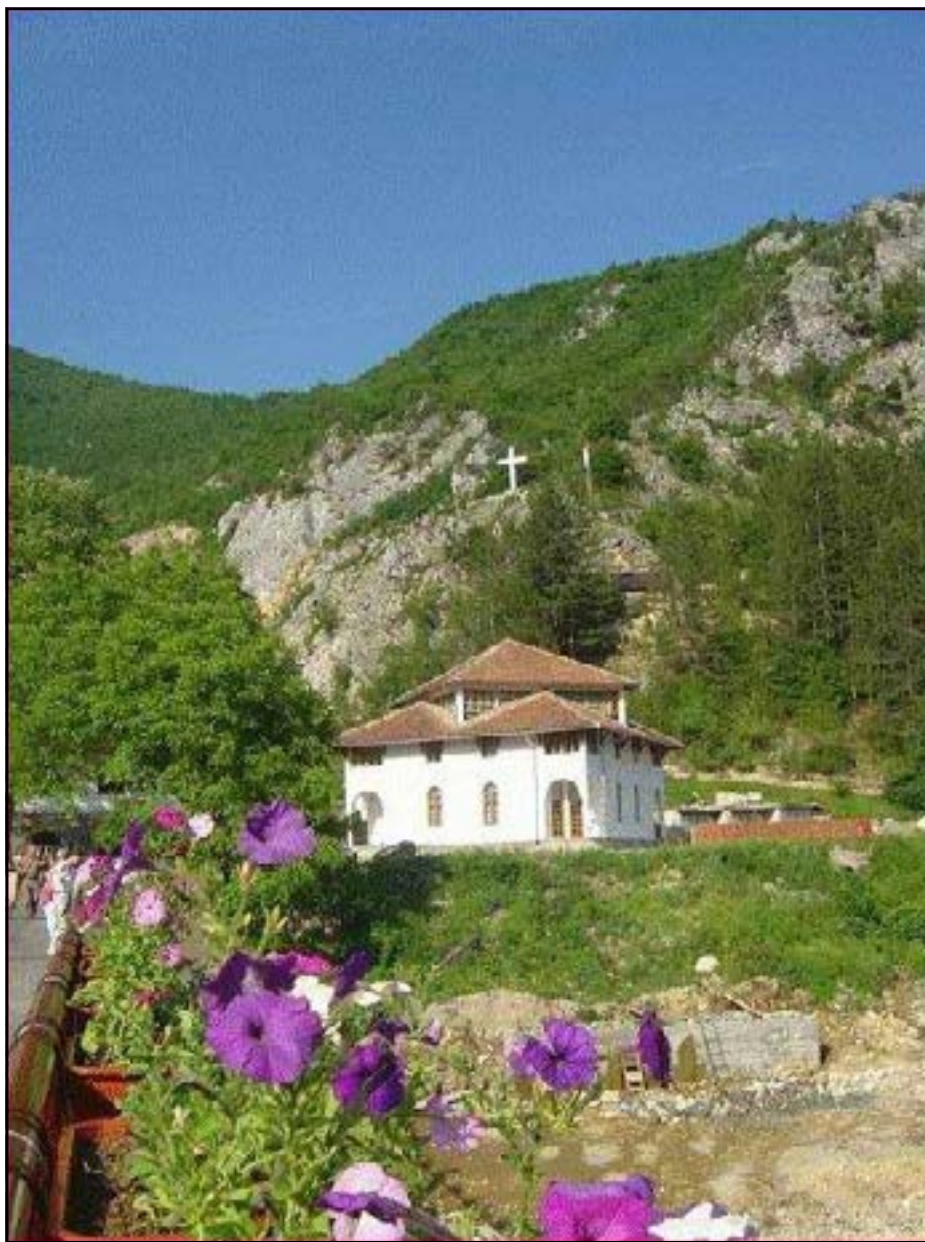
Preduzeća su dobila nove vlasnike, ali značajnijih investicionih ulaganja nije bilo. Zbog sporog i neefikasnog procesa privatizacije, zastarjele tehnologije, nedostatka obrtnog kapitala i gubitka tržišta nekadašnji veliki privredni sistemi više nisu u funkciji ili rade sa minimalnim proizvodnim kapacitetima.

Preduzeća DOO "PREPOROD-TERPENTIN" i DOO

Za Drinu je zanimljivo i sljedeće:

- Drina je bila granica između Zapadnog i Istočnog Rimskog carstva.
- Duž Drine koja je bila granica između Austrougarske i Kraljevine Srbije, tokom 1914. i 1915. godine vođene su velike ratne operacije.
- Godine 1896. Drina je dostigla vodostaj 14 m veći od normalnog i poplavila stari most u Višegradu.

Opštine RS

Manastir Dobrun, pogled s brda

“KESTEN –VARDA” dobila su nove vlasnike, ali investicionih ulaganja nije bilo, niti je pokrenuta proizvodnja. Sa radom su nastavili: doo “Adria”, doo “Fkl”, doo “Teks moda”, doo “Metal gas-V”.

Nosilac razvoja opštine je zavisno preduzeće “Hidroelektrane na Drini” - Višegrad, koje posluje u okviru mješovitog holdinga “Elektroprivreda Republike Srpske”.

Izjava Tomislava Popovića, načelnika opštine Višegrad

Višegrad će u budućnosti biti mjesto kvalitetnijeg i zdravijeg života u koji svi rado dolaze jer ih dočekaju srdačni i ljubazni ljudi.

Opština motiviše i podržava vlasnike preduzeća i preduzetnike da prošire svoje poslovanje s ciljem da se poveća broj zaposlenih i stimulišu

mladi ljudi da ostanu u Višegradu.

Zdrava životna sredina je osnovni preduslov za proizvodnju zdrave hrane na temelju značajnih zemljišnih resursa. Razvoj ruralnih područja usko je vezan za razvoj ekoturizma.

Izgradnja turističke pruge uskog kolosijeka od Višegrada do Vardišta i veza sa čuvenom “Šarganskom osmičicom” dodatni je podstrek za razvoj turizma i mogućnost investicionih ulaganja. U maju ove godine trebalo bi da otpočne rekonstrukcija mosta Mehmed-paše Sokolovića na Drini u Višegradu, koji je 2007. godine stavljen na listu Uneska.

Ljekovite termalne vode Višegradske banje otvaraju mogućnost razvoja banjskog turizma. Izgradnjom saobraćajne infrastrukture, s obzirom na povoljan geografski položaj stvara se preduslov za razvoj turizma.

Brojne kulturne manifestacije i događaji posvećeni imenu i djelu nobelovca Ive Andrića doprinose da Višegrad postane kulturni centar regije.

Zavisno preduzeće “Hidroelektrane na Drini” - Višegrad, koje posluje u okviru mješovitog holdinga “Elektroprivreda Republike Srpske” nosilac je razvoja opštine.

Realizacijom projekata zacrtanih u Strategiji razvoja opštine Višegrad 2011–2016. Godine obezbijediće se neophodan preduslovi za društveno-ekonomski razvoj opštine Višegrad.

PREDSTAVNIŠTVO REPUBLIKE SRPSKE

**Bulevar despota Stefana 4/IV
Beograd, Srbija**

Tel: 00 381 11 324 6633

Faks: 00 381 11 323 8633

E-mail: predstavnistvo@predstavnistvorsbg.rs